

Habitatge públic, SENSE DATA
Seguim dempeus!

Editorial.....	3
Un any després seguim dempeus	
En portada.....	4
La púrria molesta. Visca la púrria! SOS habitatge	
I comencen la casa per la teulada... Comerç amigable per a la gent gran	
Memòria i patrimoni.....	11
Reconeixement públic de Consuelo Barea	
Espai violeta.....	12
Dones i memòria: vides i treballs a la Barcelona del segle xx	
Barri actiu.....	13
Un mural contra l'oblit i un barri que s'organitza pel 8M	
Neix la Xarxa Comunitària 0-3 del Poblenou	
Jardí de les Papallones, més que un espai verd	
La Comunitat Energètica del Poblenou (CEP9) es reactiva: més energia, més barri	
Vida de barri.....	17
Història i vida del Poblenou a la residència Jaume Batlle	
Apropem-nos.....	18
Per Sant Jordi... parlem llengües!	
Salut i barri.....	18
L'epidèmia de la depressió	
Espai patronitzat per la Fundació Carulla.....	20
Plàstic. Genial o pervers	
Espai patronitzat per l'Eix Comercial Poblenou.....	21
Barcelona, Capital Europea del Comerç 2026	
Receptes del món.....	22
La pascualina uruguaiana de la Margarita	
Tauler de notícies.....	23
Cydonia celebra 30 anys	

elpoblenou@elpoblenou.cat

www.elpoblenou.cat

https://bsky.app/profile/avpoblenou.bsky.social

https://www.instagram.com/avvpoblenou

Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Rambla del Poblenou, 49, 08005 BCN Tel. 933 569 732
elpoblenou@elpoblenou.cat www.elpoblenou.cat
Assessoria urbanística: dimecres de 19 a 21 h (concerteu hora)
Secretaria: dilluns, de 18 a 20 h, dimecres, de 10 a 12 h
i divendres, de 17 a 19 h

Fes-te soci/sòcia

Perquè els problemes del barri surtin a la llum i es resolguin ens cal ser una entitat forta, és per això que la teva aportació és important.

- La nostra entitat està formada de persones com tu, unes no més aporten poc més d'un euro al mes de quota, altres hi dediquen part del seu temps lliure en la defensa del barri. De la manera que sigui, com més serem més força tindrem.
- Rebràs la revista *El Poblenou* a casa i tindràs dret a estar informat i a participar en la vida interna de l'entitat.
- Ser soci/a de la nostra entitat no comporta cap avantatge material: no som una empresa de serveis ni depenem de cap administració. Les quotes de socis són bàsiques per garantir la nostra independència.
- L'única condició per ser soci és que estimis el barri.
- L'únic benefici que tindràs és la satisfacció de contribuir a fer-lo més habitable.
- La quota anual bàsica és de 30€. Posa't en contacte amb nosaltres per facilitar-nos les teves dades.
- L'Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou segueix escrupolosament la normativa de protecció de dades.

Per fer-te soci/a entra aquí:

<https://elpoblenou.cat/fes-te-soci/>

De qui és el barri? Associació de veïnes i veïns del Poblenou
Fem-lo nostre!

Canal de comunicació
"El Poblenou": segueix les
notícies del barri actiu.

Revista *El Poblenou* n.133
Març - 2026

Edició:
Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Equip de Redacció: Salva Clarós, Montse Milà, Marc Andreu, Joan Maria Soler, Estrella Pineda, Toni Coll

Col·laboracions: Josep Vallhonesta, Eix Comercial Poblenou, Fundació Carulla, Carlota Falgueras, Jaume Badenes, Equip de Barri Amable, La Filadora, Xarxa Comunitària 0-3, Comissió 30 aniv. de Cydonia, Associació Jardí de les Papallones, Marika Charlier, Fundació Pere Mata, Xavier Suárez

Coordinació: Toni Coll

Fotografies: Joan Maria Soler, Toni Coll, Salva Clarós, IA, Freepik

Portada: Toni Coll

Correcció: Josep Pascual

Disseny gràfic / maquetació: Maria João

Tirada: 3.000 exemplars

Publicitat:
comercialelpoblenou@gmail.com
Dipòsit legal: B-48543-97

El Consell de Redacció i l'AVVP no es fan responsables de les opinions expressades en les col·laboracions inserides a la revista, que han de considerar-se com a opinions personals dels sotsgnats, tret de l'editorial i tot allò que està signat com a Redacció.
Els articles de la Redacció sempre són en català, però respectem les altres llengües triades pels col·laboradors. La revista és de distribució gratuïta i es finança a través de la quota dels socis de l'AVVP i dels espònsors i anunciant (la línia editorial és absolutament independent d'aquestes institucions i empreses).

Editorial

Un any després seguim dempeus

Fa un any, el teatre del Centre Moral del Poblenou es va omplir de veïnat, entitats i col·lectius sota un clam compartit: **Poblenou s'aixeca pel Dret a l'Habitatge**. No era només una consigna; era la constatació d'una realitat que travessa carrers, portals i escales: l'encariment dels lloguers, els contractes precaris, els desnonaments invisibles, la dificultat creixent del jovent per emancipar-se i de la gent gran per mantenir casa seva. Aquell acte va ser un punt de trobada, però sobretot un punt de partida.

Dotze mesos després, el context continua sent exigent. La pressió especulativa no s'ha aturat i la transformació accelerada del barri posa en risc la vida veïnal. El Poblenou no pot convertir-se en un escenari sense veïnes i veïns. Un barri és la seva gent, les xarxes de suport, el comerç de proximitat, les escoles, les entitats, la memòria compartida.

En aquest any hem après que la força col·lectiva és l'única garantia per defensar drets. Quan ens coordinem, quan compartim informació, quan acompanyem casos concrets i quan proposem mesures, fem un pas endavant. Però cal anar més enllà de la reacció puntual. Necessitem consolidar-nos com a interlocutors reconeguts davant l'Administració, amb capacitat d'incidència real.

Això implica constància i unitat. Implica fer seguiment dels compromisos, exigir transparència, assegurar la participació i exigir i proposar polítiques valentes: més parc públic i protegit, regulació efectiva dels lloguers, control dels usos especulatiu, protecció del veïnat vulnerable. Implica també ampliar la base, sumar noves veus, implicar comunitats diverses i reforçar els espais de participació.

Defensar el dret a l'habitatge és defensar el dret a seguir vivint al barri. No parlem només de quatre parets, sinó de pertinença, arrelament i futur compartit. El Poblenou ha demostrat al llarg de la seva història que sap organitzar-se i defensar el que és col·lectiu. Ara ens toca continuar.

Un any després, el missatge és clar: no n'hi ha prou d'aixecar-se una vegada. Cal seguir dempeus, sumar esforços i convertir la mobilització en una veu persistent i propositiva. Perquè el Poblenou no es ven. El Poblenou es defensa, es cuida i es construeix entre totes i tots.

Participa en la setmana "Poblenou s'aixeca pel dret a l'habitatge" del 25 al 31 de maig.

La Junta de l'AVV del Poblenou

La púrria molesta. Visca la púrria!

La Plataforma pel Dret a l'Habitatge del Poble Nou es va crear arran d'una xerrada a la biblioteca de Can Saladrigas el 2 de juliol de 2024: «L'habitatge, un problema molt gros!» Està formada per entitats, col·lectius i persones a títol individual. Els primers mesos d'aquesta plataforma es van dedicar a elaborar un manifest i a recollir adhesions. El resultat va consistir en el fet que seixanta-una entitats del Poble Nou —pràcticament totes— el signessin. Mai en la història del barri un escrit havia suscitat tanta adhesió; n'és l'explicació, el drama tan dur i extens de la impossibilitat d'accés a l'habitatge. Aquesta adhesió es va visibilitzar l'11 de març de 2025 amb la presentació del manifest en un emotiu acte que va omplir de gom a gom el teatre del Centre Moral.

Com passar de la demanda als fets

El manifest contenia reclamacions de diversa tipologia. El podeu consultar

en l'editorial del número 129 d'aquesta revista. El darrer punt exigia la creació d'una Taula de l'Habitatge del Districte de Sant Martí. La creació d'aquest espai participatiu hauria d'esdevenir un marc per conèixer de primera mà les polítiques municipals i treballar conjuntament per poder projectar les demandes del manifest. Vam decidir, doncs, començar per exigir aquest punt, atès que és fàcil d'executar —només requereix voluntat política— i l'argumentari és irrefutable: com és que en un districte d'un quart de milió d'habitants l'Ajuntament no ha habilitat cap espai de participació sobre l'habitatge, si aquest és el problema que les enquestes senyalen com el més greu que patim?

Ai, las! El regidor, en el Consell de Barri celebrat el 29 d'abril a la biblioteca de Can Saladrigas, s'hi va negar: «Les solucions a l'habitatge no passen per les nostres mans», va venir a dir per desesti-

mar la proposta de creació d'una Taula. Aquesta negativa no va sorprendre els membres de la plataforma, que estaven astorats de veure com un manifest amb tant de suport no havia suscitat cap resposta del regidor David Escudé. I això que estava emplaçat directament, perquè recordem com, quan es va presentar l'escrit, una nodrida manifestació va sortir del Centre Moral per portar-lo a la seu del districte, a banda de presentar-lo per registre.

Taula d'Habitatge

La Taula d'Habitatge es demana des de tots els barris de Sant Martí. La Coordinadora d'Associacions Veïnals de Sant Martí havia inclòs la demanda de la Taula d'Habitatge en un document programàtic que havia elaborat amb motiu del Pla d'Actuació del Districte de 2024 (PAD). El silenci administratiu es va transformar en adob de malestar en les diver-

ses sinèrgies veïnals que, presents en el Plenari del Consell de Districte del 22 de maig de 2025, van aconseguir implicar les formacions polítiques. Una proposta de BComú, transaccionada amb altres grups municipals, va aprovar la creació de la Taula d'Habitatge del Districte amb els vots a favor de tots els grups polítics menys el PP i Vox. El text aprovat deia que es convocaria abans d'acabar l'any. Però al desembre, sense senyals de complir aquest compromís, en una audiència pública els representants veïnals es van veure obligats a tornar-la a reclamar. Llavors, el regidor —que, com sabeu, també és regidor d'Esports— llança la pilota endavant tot declarant que es convocaria en el primer trimestre de l'any.

Lluitar per participar

La manca de sensibilitat participativa dels nostres governants municipals havia enrairit molt l'ambient. Tant és així que la Coordinadora d'Associacions Veïnals del districte es va cansar d'esperar una cita per discutir el document del PAD del 2024 que esmentàvem abans. Havien passat un any i mig esperant aquesta reunió. Era el moment de convocar una roda de premsa per denunciar-ho. Vet aquí que el dia abans de ce-

lebrar la roda de premsa, el 21 de gener, el Districte es desperta i posa data a la tan anhelada cita. Lògicament, la roda de premsa es va celebrar d'igual manera.

La reunió amb les associacions va ser l'11 de febrer. En aquesta, el regidor va concretar que convocaria una Taula Oberta per l'Habitatge al cap d'una setmana. Però les associacions van arrufar el nas pel format d'aquest acte; no semblava que es volgués crear un espai de treball per fer incidència en les polítiques municipals sobre l'habitatge. Les sospites van ser confirmades el dia de la celebració d'aquesta anomenada "taula", que no va ser més que una sessió explicativa a càrrec del Comissionat d'Habitatge de l'Ajuntament Sr. Joan Ramon Riera, en la qual els assistents tenien dret a preguntar. Només cal anar al Reglament de Participació ⁽¹⁾ del mateix Ajuntament, per veure com s'estableix un organisme de participació: un espai de seguiment, d'aportacions i debat amb comissions de treball en què participen els actors socials organitzats, combinat amb sessions obertes a la ciutadania. No obrir-se a la participació davant el problema més greu que patim diu molt poc de la qualitat de la democràcia que tenim. Al final de l'acte, el re-

gidor va agafar la paraula, va reconèixer el valor de les raons que els veïns i veïnes estàvem esgrimint i es va comprometre a fer-ho bé. En sentir aquestes paraules, tothom va aplaudir, encara que no va sonar gaire fort perquè, mentre picàvem de mans, teníem els dits creuats.

Redacció *El Poble Nou*

⁽¹⁾Capítol 4 del Reglament de Participació Ciutadana:

Article 38: Concepte d'òrgan de participació / Article 39: Àmbit objectiu / Article 40: Composició dels òrgans de participació / Article 41: Creació i regulació dels òrgans de participació / Article 42: Funcions dels òrgans de participació / Article 43: Funcionament dels òrgans de participació / Article 44: Convocatòries obertes / Article 45: Compareixences de responsables municipals davant els òrgans de participació / Article 46: La Presidència i la Vicepresidència / Article 47: Comissió Permanent / Article 48: Secretaria i actes de les sessions / Article 49: Grups de treball / Article 50: Fusió, sessions conjuntes i funcionament integrat d'òrgans de participació

1- "Reunió de l'anomenada "Taula oberta de l'habitatge" 2- "Representants veïnals preparant-se per a la tan esperada reunió amb el Districte" 3- "Roda de premsa de la Coordinadora d'Associacions Veïnals del districte Sant Martí"

SOS habitatge

La FAVB (Federació d'Associacions Veïnals de Barcelona) ha publicat *SOS habitatge. Anàlisi de la situació de l'habitatge a Barcelona des del moviment veïnal*. Es tracta d'un extens treball d'investigació per copsar en quin punt estem bàsicament sobre dos àmbits, l'habitatge protegit a la ciutat i les dinàmiques especulatives. S'ha fet un gran esforç per recollir dades que no són fàcilment assequibles per a extreure'n conclusions.

Aquest treball el presentarem en el barri en el marc de la setmana «El Poblenou s'aixeca pel dret a l'habitatge». Serà el dimarts 26 de maig a les 18.30 a la biblioteca de Can Saladrigas, Manuel Arranz.

De moment us passem part de les dades amb què s'ha treballat al Poblenou. Són dades sobre promocions especulatives, siguin pisos de luxe o lofts (desembre del 2024).

Definició d'especulació (Del llibre *SOS habitatge*, pàgina 89)

L'especulació és una operació efectuada en previsió d'una modificació en l'estructura de preus, per tal d'obtenir uns guanys extraordinaris, sense cap límit dins d'una econo-

mia de mercat lliure. L'article 33 de la Constitució reconeix el dret a la propietat, però delimitat per la seva funció social d'acord amb les

lleis.

Però l'especulació no és un dret constitucional, i ni tan sols és un dret, sinó més aviat és una simple regla d'oportunitats, obtingudes des d'una posició monopolista en un entorn d'escassetat, que els mercats permeten i fomenten, sense cap legislació que la reguli o la delimiti.

En el present estudi s'han considerat operacions especulatives les promocions d'habitatge que compleixen alguna de les condicions següents:

1. Promocions de compra o adquisició de finques de propietat verti-

cal o propietat única destinades a la comercialització especulativa dels habitatges.

2. Processos de cancel·lació de contractes i expulsió dels residents, amb mobbing immobiliari o sense.

3. Promocions d'obra nova o de gran rehabilitació en règim de propietat vertical o única destinades al lloguer turístic o lloguer de temporada.

4. Promocions d'obra nova o de gran rehabilitació comercialitzades com a "luxe" destinades a la compravenda o al lloguer.

5. Preus d'oferta de compra o lloguer que superen l'índex de preus mitjà per a cada barri, segons estadística de l'Ajuntament de Barcelona de l'any 2024.

El preu mitjà de les operacions de compravenda a Barcelona té una gran variabilitat segons el districte: l'any 2024 se situen entre els 2.502,35 €/m2 al districte de Nou Barris i els 5.181,82 €/m2 a Sarrià - Sant Gervasi, amb un preu mitjà de compravenda de 4.331,43 €/m2 (2024). [...] Mentrestant, l'Institut de Tecnologia de la Construcció (ITeC) situa els costos de l'obra de rehabilitació integral a Barcelona l'any 2021 en 1.100 €/m2.

Aquesta distorsió fa que, mentre que els operadors immobiliaris consideraven habituals uns guanys del 3 % al 6 % anual per un valor d'una inversió o una renda, reconegut per les administracions com a "benefici raonable", les operacions especulatives al mercat de l'habitatge tenen una taxa de beneficis extraordinaris que supera el 20 % anual.

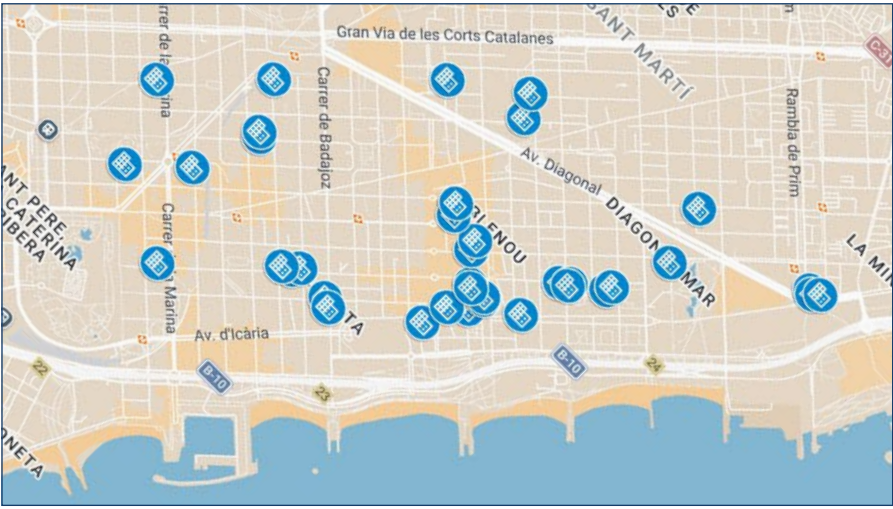
Per tant, es considera que tot el que supera una taxa de benefici del 6 % anual es pot definir com a especulació sobrevinguda, ja que, en definitiva, està contribuint a una modificació substancial en l'estructura de preus per obtenir-hi uns guanys extraordinaris; un lideratge en l'alça dels preus sostingut gràcies a un conjunt de factors, com els privilegis fiscals i la globalització dels mercats. Així, comprar o llogar un pis a Barcelona ja val, avui, un 50 % més que fa deu anys, que és el cicle habitual de les operacions immobiliàries. [...]

Redacció El Poblenou

Relació de finques especulatives detectades

ADREÇA	Propietat / Societat Inversora / Promotora	Obra Nova / Rehabilitació o ampliació	Grau de protecció Conversió en Lofts	Nº Habitages	Desnonament Judicial	Desnonament silencios estimat
Sant Joan de Malta 117	ALTINVEST REAL ESTATE	REHABILITACIÓ	NO	3	NO	SI
Sancho de Avila 41-45 Ptge Rates 1-9	GOLDSMITH LOFTS	REHABILITACIÓ	Fabrica Cunill e Hijos, Protecció nivell C	33	NO	SI
Alaba 158	REaLIA	OBRA NOVA	NO	47	NO	NO
Amistat 14	ELIX DELTA SL	REHABILITACIÓ	NO	8	NO	SI
Ptge Ayma 3	Anexa propiedades	OBRA NOVA	NO	8	NO	NO
Degollada 5 Pl Unio 9	MK PREMIUM	REHABILITACIÓ	NO	7	NO	SI
Maria Aguiló 35	ONE PEKING ROAD SL	REHABILITACIÓ	Els Federals' Protecció nivell C	2	SI	NO
Maria Aguiló 37	ONE PEKING ROAD SL	REHABILITACIÓ		4	SI	NO
Castanys 27-29	CASO PATRIMONIO IBERICA SL	REHABILITACIÓ	NO	20	NO	SI
Almogavers 50-54	METRO 3	OBRA NOVA	Conjunt especial de L'Exemple Protecció Nivell C	20	NO	NO
Ramon Turro 290 (cadastre 284)	METROVACESA	OBRA NOVA	NO	32	NO	NO
Marina 139-141 Ausias Marc 149-151	LA PROMO, Promocions immobiliàries	OBRA NOVA	Conjunt especial de L'Exemple Protecció Nivell C	26	NO	NO
Doctor Trueta 234	BLACK & WHITE EXCELLENCE SL	REHABILITACIÓ	NO	8	NO	SI
Doctor Trueta 136-138B - Badajoz 17-23	GdH Properties	REHABILITACIÓ	NO	40	NO	SI
Coranty, Emilia 23-27 Bolivia 167	Bonavista Developments	REHABILITACIÓ	Can Ricart C Emilia Coranty, 33 37(5) Bens Cultural d'Interes Nacional(A)	25	NO	SI
Joan d'Austria 101	CORNEX CAPITAL REAL ESTATE INVESTMENT	OBRA NOVA	NO	15	NO	NO
Pg del Taulat 177-181	LUCAS FOX	OBRA NOVA	NO	56	NO	NO
Llull 209-215 Ptge Saladrigas 8-12	VARIA PLANELL SL	OBRA NOVA	NO	37	NO	NO
Castanys 23	HARPER REAL ESTATE SL	REHABILITACIÓ	NO	4	NO	SI
Maria Aguiló 39	ONE PEKING ROAD SL	REHABILITACIÓ		4	SI	NO
Maria Aguiló 50	CITY ESPRESSO BAR BCN SL	REHABILITACIÓ	NO	4	NO	SI
Maria Aguiló 31	MK PREMIUM	REHABILITACIÓ	NO	4	NO	SI
Ramon Turro 11	ALTINVEST REAL ESTATE	REHABILITACIÓ	NO	12	NO	SI
Ramon Turro 91-109 Avila 43, Alaba 48	VINOXIA PROMOCIONES, S.L.	REHABILITACIÓ	NO	15	NO	SI
Pellaires 39-41 Ferrers 56	VAURAS INVESTIMENT SL	OBRA NOVA	NO	9	NO	NO
Pallars 418-420	Goal 2003, S.L. Promocio 22@ LIVING Pallars	OBRA NOVA	NO	88	NO	NO
Llull 340-360	LUCAS FOX	REHABILITACIÓ	NO	148	NO	SI
Ramon Turro 294 Bac de Roda 32	METROVACESA	OBRA NOVA	NO	18	NO	NO

Localització de les finques especulatives ressenyades en el quadre

I comencen la casa per la teulada...

El regidor David Escudé s'ha capficat a tirar endavant la remodelació de Can Felipa sigui com sigui, malgrat que comporta expulsar activitats i entitats que hi ha actualment per poder fer una nova piscina més adequada a les necessitats del barri.

Ja han aprovat definitivament el pla especial com a primer pas per fer-ho, encara que, des del nostre punt de vista, pensem que aquest hauria de ser el segon pas. El primer corresponia, com ja hem reclamat en diverses ocasions, a convocar les entitats i serveis que hi estan instal·lats, i que hi porten a terme les seves activitats des de fa un bon grapat d'anys, per conèixer de primera mà la seva experiència i necessitats. A partir d'aquest punt, es disposaria de les dades que permetrien determinar la seva millor ubicació en els espais de què disposa el Districte, així com ende-

Diuen que "no és objecte del pla especial i que era una decisió presa amb antelació pel Districte...", com si d'aquesta manera quedessin clares les necessitats de les entitats i serveis, a no ser que se les inventessin. Esperem que no, oi?

gar els projectes per adequar aquests espais de manera que es garanteixi mantenir l'activitat actual de les entitats.

Doncs aquest treball previ no ens consta que s'hagi fet. Ho vam reclamar en les al·legacions que vam presentar

a l'aprovació inicial del pla especial. La resposta ha estat l'aprovació definitiva el 30 de gener passat. De la resposta a les al·legacions queda clar que no els preocupa com a les entitats i a l'AVV del Poblenou. Diuen que "no és objecte del pla especial i que era una decisió presa amb antelació pel Districte...", com si d'aquesta manera quedessin clares les necessitats de les entitats i serveis, a no ser que se les inventessin. Esperem que no, oi?

Només ens han acceptat parcialment una de les nostres al·legacions. El repartiment que fa el pla especial dels usos per a les activitats socioculturals i les esportives ara serà 35 i 65%, respectivament, en lloc del 25 i 75% previst inicialment. Però amb caràcter temporal, mentre no es reubiquin en altres emplaçaments. Caram! I sense aportar les dades de l'activitat existent a Can Felipa. Del tot subjectiu.

L'altre aspecte que considerem important que vam al·legar, és l'inconvenient pel cost econòmic que comportarà enterrar la nova piscina (la base de la piscina està prevista a

la 2a planta soterrani, a uns 8 m sota el nivell del carrer), no només per l'execució de l'obra en plantes soterrani, sinó per la presència d'aigua del freàtic a uns 4 m de fondària, fet que pot obligar a bombejar l'aigua de manera contínua mentre durin les obres, com a mínim, i a adoptar solucions constructives que impermeabilitzin les plantes soterrades, així com la canalització de les aigües del freàtic.

La resposta no era la previsible: "que els projectes constructius que desenvolupin el present pla hauran de preveure les mesures i solucions tècniques necessàries...". Tot i

que el pla especial inclou l'avaluació econòmica i fa l'estimació dels costos de les obres d'execució de la reforma de l'edifici. Però vet aquí que, malgrat l'avertiment que els vam fer de la presència del freàtic (l'arquitecte autor del pla especial va reconèixer la seva preocupació pel tema), no s'ha modificat els costos previstos inicialment: 16.500.360,00 €.

El que l'interessava al regidor és que s'aprovés el pla especial. La viabilitat econòmica de la proposta, què suposarà i com afectarà l'execució d'altres actuacions necessàries al barri, sembla que no ho té prou en compte.

Insistim, doncs, a reclamar la participació de les entitats i serveis afectats en la determinació dels nous espais on es preveu reubicar-los, prioritzant els projectes i obres a realitzar en aquests espais, de manera que es garanteixi la continuïtat de les activitats actuals.

Jaume Badenes

Comerç amigable per a la gent gran Claus per a un barri per a totes les edats

En un context d'envelliment progressiu de la població, els barris s'enfronten al repte d'adaptar-se a les necessitats de les persones grans. El comerç de proximitat té l'oportunitat de convertir-se en un aliat fonamental per a aquest col·lectiu, no només com a proveïdor de béns, sinó com a espai de relació i suport comunitari. Però, quines característiques ha de tenir un comerç realment amigable per a la gent gran i per al veïnatge?

1. Accessibilitat física: sense barreres, amb autonomia

La primera condició per a un comerç amigable és que sigui accessible; els establiments han de considerar les necessitats de mobilitat de les persones grans i crear entorns sense barreres.

Això es tradueix en portes fàcils d'obrir, espais amplis per circular amb cadira de rodes o caminador, i banys accessibles. Però també en detalls sovint invisibilitzats: passadissos lliures d'obstacles, prestatgeries a una alçada adequada (els estudis recomanen reduir l'alçada dels prestatges uns 15 centímetres), i productes de consum freqüent a l'abast sense necessitat d'ajupir-se o estirar-se.

La il·luminació també és clau: ni massa enlluernadora ni massa tènue, per facilitar la visió. I els rètols han de ser comprensibles, amb tipografia gran i clara. Petits canvis que marquen la diferència entre un espai que exclou i un que acull.

2. El comerç com a "tercer espai" de trobada

La soledat no desitjada és una de les principals amenaces per a la quali-

tat de vida de les persones grans. El comerç de barri ha d'esdevenir un "tercer espai" —més enllà de la llar i la família— on sigui possible la relació social.

A la pràctica, això significa disposar de racons amb cadires on seure i descansar, oferir una tassa de cafè o aigua, i crear espais on sigui benvingut romandre-hi una estona, no només comprar i marxar.

3. Atenció personalitzada i pacient

El tracte humà és potser el valor més preuat del comerç de proximitat. Les persones grans valoren especialment els botiguers que els coneixen pel nom, que recorden les seves preferències i que dediquen temps a escoltar-los.

Les habilitats de comunicació amb la gent esdevenen essencials. Això inclou parlar clar i a un ritme adequat, ser pacient, i comprendre que algunes persones poden necessitar més temps per prendre decisions o per realitzar les operacions de pagament. Un somriure, una salutació, una conversa breu: aquests gestos converteixen la compra en una experiència social valiosa.

4. Suport a l'autonomia digital

La digitalització del comerç és una realitat, però pot convertir-se en una barrera per a moltes persones grans si no es gestiona adequadament. Estudis recents mostren que les estratègies d'adaptació a la digitalització són molt heterogènies entre la població gran, i que existeixen desigualtats en funció dels recursos i les trajectòries vitals.

Un comerç amigable ha d'oferir opcions: permetre tant el pagament digital com l'efectiu, ajudar amb els processos de fidelització *online* si cal, però mai imposar l'ús de la tecnologia com a única via. El respecte pels ritmes i preferències de cada persona és fonamental.

5. Compromís amb la comunitat i funció de suport

Com ja era tradicional als nostres barris el comerç pot tenir un paper actiu en la cura comunitària. Incloure protocols per informar la família o els serveis socials si detecten que una persona gran no surt a comprar o presenta signes de deteriorament, converteix el comerç en una peça del sistema de suport comunitari. En un barri, el botiguer que veu cada dia els veïns pot detectar a temps situacions de risc i activar els mecanismes d'ajuda.

Cap a un comerç que cuida

El comerç amigable és, en definitiva, un comerç que posa al centre les persones i les seves necessitats relacionals. No es tracta només de vendre, sinó de cuidar, d'acollir, de crear comunitat. En un context en què l'envelliment de la població és una realitat ineludible, els barris que disposin d'un teixit comercial amb aquestes característiques estaran més ben preparats per afrontar els reptes del futur.

Com assenyala l'Organització Mundial de la Salut, els entorns físics i socials influeixen directament en la salut de les persones. Invertir en un comerç amigable no és només una estratègia comercial, és una política de benestar comunitari. I els beneficis són compartits: les persones grans guanyen qualitat de vida, i els comerços guanyen clients fidels que són una oportunitat de negoci i de sentit.

Grup de treball Barri Amable

11è PREMI JOVE DE CÒMIC SANT MARTÍ

PER A LA PREVENCIÓ I ERRADICACIÓ DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

ESBORREM EL MASCLISME DIBUIXEM LA IGUALTAT

PARTICIPA—HI!
CONVOCATÒRIA OBERTA FINS AL 27 DE MARÇ
barcelona.cat/premi-jovent-comic-santmarti

HI COL·LABOREN

Abacus

escolajoso

21E

trama

#trama

NORMA

Planeta Còmic

SD-EDICIONS

tigre de paper

Reconeixement públic de Consuelo Barea

El 13 de febrer passat, gràcies a l'homenatge a Consuelo Barea Payueta (el Poblenou, 1949-2017), vam conèixer en profunditat qui va ser aquesta gran dona (matemàtica, professora, metgessa, psicoterapeuta, activista pels drets de les dones, en especial contra la violència de gènere).

Una vuitantena de persones reunides a l'auditori de la Biblioteca Manuel Arranz, vam poder sentir el testimoni d'amigues, juristes, magistrades, família i persones a qui de manera individual havia ajudat. Per elles vam saber que la Consuelo era divertida i bona amiga, la diversitat dels seus coneixements, la generositat amb què posava el seu saber a l'abast de les professionals amb qui compartia la defensa de les

convenientes de la custodia compartida, *El pretendido Síndrome de Alienación Parental*, un instrumento que perpetúa el maltrato y la violencia; llibres que les seves companyes anomenen de "capçalera", perquè han mantingut vigència i utilitat.

La Consuelo va lluitar contra la SAP (síndrome d'alienació parental), que tant ha fet patir les mares i els seus fills i que finalment ha estat reconeguda com a falsa, i va fer evident la violència vicària, amb què els homes fan mal als fills perquè saben que és el bé més preuat de les dones.

El Poblenou ha tingut el privilegi de tenir en el seu veïnat una gran dona, a la qual no s'ha reconegut la vàlua segurament pel fet de ser dona. Les seves amigues volen que aquest ho-

dones maltractades i, sempre i en tot moment, de les dones que de manera particular l'hi demanaven.

La seva rigorositat en l'estudi i aprofundiment de les matèries i el

seu mestratge, que va posar negre sobre blanc en: *El sueño lúcido, Manual para mujeres maltratadas (que quieren dejar de serlo)*, *El maltratador como ex-marido y como padre*, *Los in-*

menatge no sigui un fet aïllat i des de l'AVV portarem a la Taula de Memòria del Districte la iniciativa del seu reconeixement.

Montse Milà

Dones i memòria: vides i treballs a la Barcelona del segle xx

Camins cosits amb fil de dones... Vine i en parlem!

El 17 de març passat, en el marc del Dia Internacional de les Dones, l'Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou i el Grup de Dones i Memòria de l'Ateneu Memòria Popular van organitzar un acte per reconèixer les experiències i les veus de les dones que han contribuït a construir la Barcelona del segle XX. Va ser una trobada per compartir memòries, vivències i històries de vida que formen part del nostre passat col·lectiu i que sovint han quedat invisibilitzades.

L'activitat es va centrar en la lectura de tres moments del procés migratori de la Carmen, que arriba a Barcelona als anys cinquanta. A través de les seves memòries —que són també la memòria compartida de tantes dones que

i sostre. Com tantes altres dones, va haver d'adaptar-se ràpidament a noves condicions de vida, sovint precàries, i assumir responsabilitats familiars mentre s'obria pas en un mercat laboral dur i poc reconegut. El treball a les fàbriques, al servei domèstic o en tallers tèxtils va ser, per a moltes, l'única porta d'entrada a una autonomia limitada però imprescindible.

Aquestes experiències no són només records individuals: formen part d'una memòria col·lectiva que explica la transformació social i urbana de Barcelona. Els barris obrers, com el Poblenou, van créixer amb l'esforç de milers de famílies arribades d'arreu. Les dones hi van tenir un paper fonamental, tant en l'àmbit laboral com en la construcció de

raules compar-tides van generar complicitats i van activar records propis entre les persones assistents. Parlar de la Carmen era parlar també de mares, àvies i veïnes; era reconèixer trajectòries de vida marcades pel coratge, la dignitat i la voluntat de progrés.

Recuperar aquestes històries és un acte de justícia i de reconeixement. Ens permet entendre millor d'on venim i valorar l'aportació imprescindible de les dones en la configuració de la ciutat que avui habitem. Camins cosits amb fil de dones que, amb esforç i esperança, van teixir comunitat.

Des de l'Associació de Veïns i Veïnes

van emigrar a la recerca d'una vida millor— ens vam endinsar en els camins, els treballs i les lluites quotidianes que van marcar profundament la ciutat.

La història de la Carmen ens parla d'un viatge carregat d'incerteses, de l'arribada a una ciutat desconeguda i de la necessitat urgent de trobar feina

xarxes de suport, solidaritat i resistència. Van sostenir economies domèstiques fràgils, van criar fills i filles en contextos difícils i van participar, sovint de manera discreta però decisiva, en moviments veïnals i reivindicacions socials.

L'acte va esdevenir un espai per escoltar, recordar i dialogar. Les pa-

del Poblenou i l'Ateneu Memòria Popular continuem apostant per aquests espais de trobada. Perquè la memòria, quan es comparteix, esdevé eina de consciència i transformació.

Estrella Pineda

Un mural contra l'oblit i un barri que s'organitza pel 8M

Davant la catàstrofe, feminisme organitzat i utopia

L'1 de febrer es va inaugurar a Casa Assumpta el nou mural dels feminicidis als Països Catalans, impulsat per l'Assemblea Feminista La Filadora del Poblenou. L'acte, no mixt, va reunir prop de quaranta dones i identitats dissidents i va coincidir amb la primera convocatòria del Comitè 8M 2026 del barri. La jornada va culminar amb un gest senzill i profundament colpidor: escriure, un a un, els noms de les dones assassinades per violència masclista als Països Catalans des del 2024 en endavant.

Cada nom inscrit al mur recorda que darrere de cada titular hi ha una vida truncada, una xarxa afectiva ferida i una responsabilitat col·lectiva pendent. Demuestra l'existència d'un sistema patriarcal i misogin que legitima l'exercici de la violència cap a les dones i dissidències. El mural no és només una intervenció artística; és un espai de memòria activa. Al seu costat, un plafó ho expressa amb claredat: "No són números, són dones". El text convida a convertir aquest racó compartit en un lloc permanent de visibilització dels feminicidis, perquè el pas del temps i la saturació informativa no els condemnin a l'oblit. També s'hi inclou el telèfon d'atenció contra les violències masclistes de la Generalitat de Catalunya (900 900 120), fet que demostra la necessitat de xarxes de suport i prevenció d'aquestes violències alhora que manifesta com en són, de freqüents i sistemàtiques.

L'emplaçament no és casual. Casa Assumpta és un símbol de la història recent del Poblenou: la llar d'una veïna que es va negar a abandonar casa seva davant la pressió especulativa i que es va convertir en emblema de la resistència veïnal en un barri profundament transformat per processos urbanístics accelerats, cada dia més gentrificat. Després de la seva mort, el veïnat es va mobilitzar per evitar-ne l'enderroc i preservar-ne la memòria. Situar-hi el mural estableix un diàleg entre dues lluites que travessen el territori: la defensa del dret a l'habitatge i la denún-

cia d'un sistema que sosté i reproduïx la violència masclista. Dues lluites que busquen posar la vida al centre, el barri en centre, en lloc del capital.

Aquell mateix 1 de febrer va començar a caminar el Comitè 8M del Poblenou, que agrupa vuitanta-nou persones i que, segons les seves integrants, és un dels més nombrosos dels Països Catalans. Les reunions es van celebrar cada diumenge fins al 15 de març a l'Ateneu Popular La Flor de Maig, espai històric del cooperativisme i centre neuràlgic de l'activitat associativa del barri. La Flor de Maig no només va acollir les trobades; va tornar a demostrar el paper fonamental dels espais de base comunitaris i autònoms com a infraestructures imprescindibles per a l'organització popular.

A través de dinàmiques participatives, el comitè va definir el lema, "Davant la catàstrofe, feminisme organitzat i utopia", i va construir un programa que combinava reflexió, creació i acció co-

munitària. L'objectiu era posar de manifest com sembla que siguem incapaces de pensar una alternativa fora de les lògiques del sistema, però com la tasca política també ha de partir de la desnaturalització, i la construcció d'imaginari col·lectius que pensin l'alternativa i futurs diferents i compartits. El 2 de març es va celebrar el taller de fanzine "Retallem el feixisme", un espai per a analitzar críticament l'auge dels discursos reaccionaris i transformar la preocupació en producció cultural col·lectiva. El 6 de març va tenir lloc el cinefòrum "Projectem l'alternativa", amb la projecció d'un documental sobre la revolució de les dones a Rojava i la participació d'una representant del comitè de Jineologi de Catalunya, que va obrir un debat sobre organització, autonomia, solidaritat internacionalista, imperialisme i transformació social.

El 8 de març la jornada es va completar amb un dinar popular a la Flor de Maig, a càrrec del col·lectiu senegalès Nion Far, i amb una exposició participativa a Casa Assumpta que recollia el treball del mes. El recorregut culminava amb un arbre de paper maixé on les assistents podien escriure un desig col·lectiu per al món i una promesa personal, convertint l'experiència en compromís tangible.

El mural i el comitè comparteixen una mateixa voluntat: sostenir la memòria per transformar-la en acció política i comunitària. En un Poblenou amb una llarga tradició d'organització veïnal, la iniciativa reafirma que la lluita contra la violència masclista no és un eslògan anual, sinó una tasca quotidiana que interpel·la tot el barri. Perquè recordar és també posicionar-se. Perquè imaginar és una tasca política necessària. I perquè tant el mural com el 8M han evidenciat que la memòria, quan s'organitza, esdevé força col·lectiva capaç de transformar el dol en lluita i el barri en espai de resistència i futur.

La Filadora

Neix la Xarxa Comunitària 0-3 del Poblenou

Al Poblenou conviuen famílies, serveis i projectes que, dia rere dia, contribueixen a fer del barri un espai acollidor per a tothom. Sovint, però, la gran quantitat de recursos i iniciatives no es coneixen entre si o arriben de manera desigual a les famílies.

A m b

ca...), serveis de la primera infància (CAP, CDIAP, Serveis Socials...). Treballem amb una mirada compartida: **acompanyar els infants de 0 a 3 anys i les seves famílies des d'una perspectiva comunitària**, fent del Poblenou un entorn que cuida, escolta i dona suport des del primer moment.

aquesta voluntat de sumar, connectar i fer visible tot allò que ja existeix, neix la Xarxa Comunitària 0-3 del Poblenou, un espai que vol teixir vincles i construir una mirada compartida al voltant dels infants de 0 a 3 anys.

Som una xarxa oberta i en creixement, integrada per Escoles Bressol Municipals i les seves AFA, serveis socioeducatius, equipaments del barri (Biblioteca, Casal de barri, Ludote-

No volem que cap família se senti sola en el procés de criança, que totes les persones que tenen cura dels infants puguin accedir amb facilitat a la informació que necessiten i que els recursos del barri estiguin coordinats i connectats. La xarxa ens permet sumar mirades, detectar necessitats i generar respostes col·lectives, sempre des del respecte i amb la voluntat de posar l'infant al centre.

Al llarg de l'any s'impulsen accions, activitats i espais de trobada per reforçar el vincle comunitari. Donem visibilitat a les entitats i serveis mitjançant un canal de WhatsApp públic, on es comparteixen xerrades i tallers sobre temes relacionats amb el desenvolupament infantil, trobades familiars i projectes que sorgeixen directament de les inquietuds de les famílies i dels professionals del barri.

Actualment s'està treballant en l'elaboració d'una guia de recursos adreçada a les famílies amb infants de 0 a 3 anys del barri del Poblenou. El document recollirà informació sobre diversos serveis i equipaments del territori que ofereixen propostes i atenció directa a la primera infància. El proper mes de maig, en el marc de les Festes de Maig del Poblenou, ens presentarem com a Xarxa oferint activitats per als més petits a l'espai públic i donarem a conèixer aquesta nova guia informativa.

La criança és una tasca compartida.

Construïm vincles, creixem juntes.

Xarxa Comunitària 0-3

Vols assabentar-te de quines activitats i xerrades s'organitzen per a infants de 0-3 i les seves famílies al barri del Poblenou?

Jardí de les Papallones, més que un espai verd

El Jardí de les Papallones està situat al passatge Trullàs, un petit passatge gairebé amagat just a la cruïlla de Pere IV amb Pallars, al cor del Poblenou. Moltes persones el descobreixen per sorpresa: allò que a simple vista podria passar desapercebut és, en realitat, un jardí obert al barri. No és només un espai verd, sinó el resultat de gairebé una dècada de cura constant i treball comunitari.

Des del 2017, aquest antic passatge degradat, que durant anys es va utilitzar com a aparcament improvisat, va ser transformat per veïnes i veïns en un lloc de trobada. El que era un espai residual es va convertir en un jardí obert i viu. Avui hi conviuen generacions diverses: persones grans que el mantenen amb dedicació diària, famílies que hi celebren aniversaris i hi comparteixen tardes, infants que juguen a l'àrea infantil, entitats que col·laboren en activitats culturals i socials, i també treballadors i treballadores d'oficines properes que, al migdia, s'hi asseuen per dinar i descansar en un entorn verd cuidat col·lectivament.

Al llarg d'aquests anys hem organitzat festes de primavera, celebracions de tardor, cinema a la fresca, mercats i tallers. El *Fandango Jarocho* en el marc de les Festes de Maig s'ha convertit en una cita cultural consolidada que uneix música, tradició i diversitat. Hem col·laborat amb centres ocupacionals, grups de criança i escoles d'arquitectura i disseny del Districte, convertint el jardí en un petit laboratori urbà on s'experimenta, s'apren i es construeix comunitat.

El Poblenou viu una transformació constant. Noves dinàmiques residencials i laborals conviuen amb la memòria del barri. En aquest context, espais com el Jardí de les Papallones contribueixen a equilibrar aquesta evolució, oferint un lloc de permanència, relació i cura en una zona cada vegada més densificada.

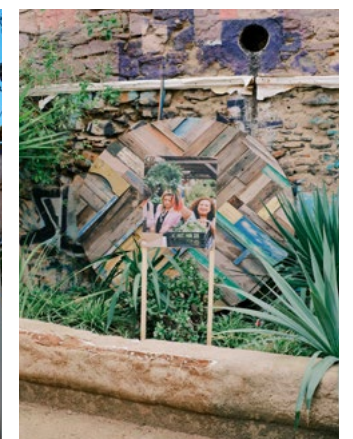
El març de 2025 se'ns va presentar el projecte de reurbanització del passatge Trullàs. En aquella reunió vam manifestar la nostra voluntat de participar activament en el disseny i la definició futura de l'espai, des d'una lògica de corres-

ponsabilitat ciutadana. Entenem que es tracta d'un espai públic i compartit, i precisament per això creiem que la planificació urbana ha de dialogar amb les iniciatives veïnals que ja generen valor públic.

Segons el projecte presentat, el jardí deixaria de gestionar-se com fins ara: desapareixerien l'accés que permet obrir i tancar l'espai, el mòdul d'emmagatzematge on guardem eines i materials reutilitzats durant anys, i l'àrea infantil que tantes famílies utilitzen. Entenem la necessitat de garantir accessos per als serveis d'emergència i de millorar la connectivitat urbana. Tanmateix, considerem que qualsevol transformació hauria d'integrar el coneixement acumulat per les persones que sostenen aquest espai i en coneixen el funcionament quotidià.

No defensem un jardí estàtic ni ens oposem a la millora de l'espai. Defensem que el futur del passatge Trullàs incorpori allò que ja s'hi ha construït: un jardí obert, gestionat amb participació veïnal, que continuï sent un lloc de trobada intergeneracional i un exemple de responsabilitat ciutadana.

El grup de treball que sosté el Jardí de les Papallones no és només un col·lectiu que cuida plantes; és una xarxa organitzada de veïnes compromeses amb el seu entorn, atentes als processos públics que afecten el barri i disposades a contribuir de manera activa i constructiva en el seu disseny.

Convidem totes les persones, famílies i entitats que d'una manera o altra han participat, col·laborat o gaudit del Jardí de les Papallones a acompanyar-nos el proper **16 de maig** a la nostra Festa de Primavera —el fandango al jardí—. Serà un espai per retrobar-nos, compartir i sumar suports perquè aquest projecte continuï formant part del futur del barri.

Perquè el que està en joc no és només un jardí, sinó la manera com volem habitar el barri i continuar construint comunitat en un entorn en constant transformació.

Associació Jardí de les Papallones

La Comunitat Energètica del Poblenou (CEP9) es reactiva: més energia, més barri

Fa més de tres anys explicàvem en aquestes mateixes pàgines el naixement de la Comunitat Energètica del Poblenou. Era un projecte petit però amb una gran ambició: començar a generar energia solar al barri i compartir-la entre equipaments públics i veïns i veïnes.

La iniciativa va arrencar amb una instal·lació fotovoltaica a la coberta de l'Institut Quatre Cantons, que permetia distribuir l'energia produïda dins un radi de 500 metres. Aquella prova pilot va demostrar que l'autoconsum compartit és possible també en una ciutat densa com Barcelona i que pot convertir-se en una eina real per a avançar cap a un model energètic més local i més democràtic.

Un primer pas que obre noves oportunitats

El pla pilot s'ha allargat més del previst inicialment, però també ha servit per aprendre molt. Ara s'obre una nova etapa.

L'Ajuntament de Barcelona ha acordat cedir a la Comunitat Energètica del Poblenou 15 kW d'energia, l'equivalent al que consumeixen les famílies participants durant la prova pilot, sense cost econòmic directe, a canvi que la comunitat impulsi activitats de dinamització i sensibilització energètica al barri.

Aquest model és especialment interessant perquè reconeix una idea clau: les comunitats energètiques no són només instal·lacions solars, sinó també projectes col·lectius que construeixen cultura energètica i participació ciutadana. Experiències com aquesta podrien replicar-se en molts altres barris de la ciutat.

Més comunitat per generar més energia

La cessió d'aquesta energia ens permet consolidar el projecte, però també ens marca un nou repte: fer créixer la comunitat energètica del Poblenou.

Perquè el potencial del barri és molt més gran. Hi ha moltes teulades que

podrien generar energia solar: edificis residencials, equipaments, cooperatives, centres educatius o empreses. Si aconseguim activar noves instal·lacions fotovoltaïques i trobar fórmules per compartir o bé la producció o bé almenys els excedents generats, moltes més persones podrien beneficiar-se d'aquesta energia local.

Les comunitats energètiques permeten que veïns, entitats i equipaments del barri s'organitzin per produir i compartir energia renovable de proximitat. Això canvia el rol tradicional de la ciutadania en el sistema energètic: ja no es tracta només de consumir energia, sinó també de

participar en la seva generació, gestió i en les decisions sobre com s'utilitza.

Energia local en un context global incert

Aquest projecte també pren més sentit en el context actual. Les tensions internacionals i els conflictes a l'Orient Mitjà tornen a posar sobre la taula la vulnerabilitat del nostre sistema energètic, encara molt dependent dels combustibles fòssils i dels mercats globals.

Produir energia renovable al barri no resol tots els problemes, però sí que contribueix a reduir dependències, augmentar la resiliència local i avançar cap a la descarbonització que necessitem per afrontar la crisi climàtica.

Necessitem més persones implicades

La nova etapa de la comunitat energètica del Poblenou no només necessita plaques solars: necessita persones. Persones que vulguin participar en el projecte, ajudar a explicar-lo al barri, impulsar activitats de sensibilització sobre energia i clima o explorar noves oportunitats de generació solar.

La transició energètica no es farà només amb tecnologia o amb decisions institucionals. També necessita comunitat, implicació ciutadana i xarxa de barri. Si t'interessa participar-hi o simplement vols saber-ne més, posa't en contacte amb la Comunitat Energètica del Poblenou (comunitatCEP9@gmail.com).

Perquè l'energia del futur pot començar al terrat de casa nostra, però només funcionarà si la construïm plegats.

Marike Charlier

Membre Equip Promotor CEP9

Història i vida del Poblenou a la residència Jaume Batlle

La Residència i Centre de Dia Jaume Batlle, centre residencial integrat dins del barri barceloní del Poblenou, ha iniciat el Projecte VIDA Poblenou.

El projecte és una iniciativa impulsada pels professionals de la Residència Jaume Batlle i compta amb la participació activa de les persones residents. La recerca i activitats planificades pretenen recuperar i preservar la memòria oral de les persones grans del barri i reforçar el vincle relacional entre el centre residencial i l'entorn comunitari proper.

Per mitjà de la realització d'entrevistes personals i la planificació de grups de conversa dirigits, les persones residents (en funció de les seves capacitats cognitives) participen i interactuen entre si i, de forma conjunta, s'aconsegueix recollir i identificar elements històrics propis del barri, arribant a forjar un discurs històric col·lectiu amb matisos particulars i significatius sobre: edificis emblemàtics, comerços de tota la vida, entitats històriques i moments quotidians que

formen part de la identitat pròpia del barri del Poblenou.

El projecte no es queda només en el record sinó que permet als participants establir connexions entre el passat i el present.

Paral·lelament, s'ha planificat un programa de sortides externes amb l'objectiu de participar, de forma activa, del present que es viu al barri i de les tradicions que formen part de la memòria compartida.

Aquest any, se n'han portat a terme nombroses, entre les quals destaca: realització de visites a comerços de tota la vida, s'han compartit estones amb botiguers que encara mantenen l'essència del barri, s'ha participat activament de les festes del Poblenou que han perdurat amb el pas del temps (envelats de festa major, visita de l'Home dels Nassos).

A més a més, la col·laboració amb Apropem-nos ens ha permès connectar amb entitats, escoles i instituts del barri, generant relacions intergenera-

cional que donen sentit al nostre projecte: alumnes que escolten i pregunten; persones grans que expliquen i es reconeixen en la mirada dels joves.

Finalment, i com a mostra explícita que el passat ens ha permès arribar al present, una planta de la Residència s'ha decorat amb trets distintius històrics del barri del Poblenou, convertint l'espai en un petit homenatge permanent al barri. Les imatges no són només decoració: són punts de partida per a converses que desperten emocions i complicitats.

Des de la Residència i Centre de Dia Jaume Batlle continuem apostant per un model que entén que cuidar és també escoltar, reconèixer i donar valor a cada trajectòria vital. Perquè un barri no és només carrers i edificis: és la vida de les persones que l'han fet possible. I mentre aquestes veus continuïn sent escoltades, el Poblenou continuarà viu.

Fundació Pere Mata

Per Sant Jordi... parlem llengües!

Un any més, el Poblenou es prepara per celebrar «Per Sant Jordi parlem llengües», una proposta que ja forma part de la vida comunitària del barri.

És un projecte col·lectiu que vol visibilitzar les múltiples diversitats —sociolingüística, cultural, d'origen, intel·lectual i funcional— que conviuen al Poblenou, des d'una mirada intercultural, inclusiva i antiracista. Perquè cada veu compta. Cada llengua importa.

Obert a tothom

La iniciativa està oberta a tot el barri: veïnes i veïns, entitats, col·lectius, clubs de lectura, tallers d'escriptura creativa dels equipaments i casals... Tothom hi pot sumar la seva mirada, el seu testimoni i la seva creativitat.

El projecte es construeix a través d'un procés participatiu que en garanteix l'arrelament i enforteix els vincles amb el teixit associatiu.

Aquest 2026 hem fet un pas més amb la creació d'una Comissió de Barri, un espai estable de treball col·laboratiu, per pensar i impulsar la iniciativa plegades i fer-la créixer com un veritable moment de celebració compartida.

La primera reunió de la comissió es va celebrar el 23 de febrer a Can Felipa, amb la participació de representants del professorat voluntari i alumnat d'Apropem-nos, la cap d'estudis del Centre de Formació d'Adults Montserrat Roig i sòcies de l'AVV Poblenou.

La comissió coordina les diferents fases del projecte:

- La crida al veïnat i a les entitats perquè facin arribar aportacions diverses, pròpies o d'autores i autors que estimen especialment;

- La selecció i traducció al català del material recollit;

- L'elaboració del Quadern de Sant Jordi, en format digital i en paper, un producte literari i artístic que reflecteix la riquesa del barri;

- I la programació de l'acte final, una celebració multilingüe i pluriformat en què caben poemes i relats breus, lectures compartides, microrrepresentacions teatrals, cançons o peces audiovisuals.

Un any més, la diada comptarà amb la participació de la Fundació Pere Mitjans, entitat emblemàtica en l'àmbit de l'accessibilitat, amb qui col·laborem des de la salut comunitària per continuar avançant en l'accessibilitat cognitiva del nostre barri.

«Arrels i camins»

La temàtica d'enguany ens convida a parlar d'**origens, trajectòries, desplaçaments i nous arrelaments**, així com de la memòria familiar i de barri.

Convidem veïnes i veïns a compartir un text —propi o d'un/a autor/a que estimin— i en la llengua que vulguin.

Envieu les vostres aportacions fins al 27 de març a:
llenguapropemnos@gmail.com

Acte públic: dimarts 21 d'abril a les 17 h, al Teatre (planta 4) del CC Can Felipa. Per Sant Jordi, fem del Poblenou un barri on les llengües es troben, es reconeixen i se celebren.

Uneix-t'hi i aporta la teva veu!

Arianna Vindici

Tècnica del Pla Comunitari

L'epidèmia de la depressió

El 26 de gener, a la biblioteca de Can Saladrigas, la Comissió de Salut del Poblenou, integrada per les AAVV del barri, va projectar el documental *Anhedonia, dins la depressió*, dirigit per Fidel Masreal i Facundo Beraudi.

Aquest acte s'emmarca en un cicle de xerrades i conferències que la Coordinadora d'AAVV del Districte portarà a terme sobre els diversos aspectes de la salut mental. Després de la projecció es va obrir un col·loqui; hi van participar el Juan Luís i la Carme, dos dels protagonistes del film, i com a invitats sanitaris, la doctora Laura Navarro, metge de família del CAP Ramon Turró, i el doctor Lluís Miguel Martín, de l'Institut de Salut Mental de l'Hospital del Mar. Va moderar el col·loqui Xavier Suárez, infermer del CAP Ramon Turró.

Parlem amb la Carme, una de les protagonistes del documental.

En el cas de les depressions, són necessàries les pastilles?

Sí, però no només les pastilles, cal acompanyament social i terapèutic.

Ets veïna del Poblenou. Com ha influït la xarxa del barri en el teu procés de recuperació i en la visió de la salut mental?

A veure, no em va ajudar, no vaig trobar cap xarxa. La xarxa era la que jo tenia amb mi mateixa, amb la meua família més propera i els amics. Simplement no hi havia res. Parlo de fa catorze anys d'això, eh?

Quins racons del Poblenou et van servir d'ancoratge emocional?

Sempre m'ha agradat molt el mar, el tenia tan a prop, i era tan fàcil anar-hi! Quan estàs malament agafar un tren, un bus o un metro costa molt, però jo tinc el mar a deu minuts caminant. Anar-hi en dies de sol, que em toqués a la cara, i respirar el mar, era sanador per a mi. En la primera depressió, fer teatre d'improvisació em va agradar i em va ajudar més del que jo m'hauria pensat. Era una cosa que em cridava l'atenció, però ningú em va dir de fer-ho. La vaig buscar jo i em va anar molt bé.

Després de participar en el documental *Anhedonia, dins la depressió*, què ha significat per a tu posar cara i veu a un símptoma tan invisible?

Crec que és positiu que altres persones s'hi puguin veure reflectides en un moment donat. Jo, per exemple, a *Anhedonia* parlo de la depressió postpart, és una realitat que potser ara se'n parla, però a mi ningú me n'havia parlat. En el documental ploro i explico les coses que vaig sentir, que són molt dolentes, que fan mal i que com a persona et dius: "això vaig arribar a

pensar"? Però després em vaig adonar que, tot i que és dur dir-ho, si pot ajudar a algú que no se senti tan sola com jo estava, o s'hi senti reflectit, ja val la pena. I això m'agrada.

Què vas trobar en els Grups d'Ajuda Mútua (GAM) que no et va oferir el sistema clínic convencional?

El fet de compartir el malestar i veure que una altra persona passa pel mateix o pitjor fa que no et sentis tan sola. T'expliquen maneres de fer que potser no havies pensat i és un espai de cura on no et sents jutjada.

Quins serveis o espais de salut mental comunitària creus que falten al Poblenou per a ser un barri veritablement cuidador?

Crec que es podria posar un GAM a cada centre cívic o casal. Dic un GAM perquè és fàcil, eh? És tenir una sala i un espai on pugui anar la gent.

Com proposaries integrar el valor del suport entre iguals, *peer-to-peer* (igual a igual), perquè no sigui només una xerrada, sinó una eina real?

La figura del *peer-to-peer* és potent perquè la persona que acompanya en la recuperació és un igual que t'entén, i això és meravellós perquè entendre és alleujar. Podria haver-hi un *peer* o diversos *peers* a cada CAP. El *peer-to-peer* pot venir a casa o pot quedar en un bar fent un cafè o acompanyar a fer aquelles tasques que costen a les persones amb depressió. Perquè recordo que quan jo estava malament, anar a comprar se'm feia una muntanya. Llavors, tenir algú que no et jutja, que entén que per a tu sortir, pensar què has de comprar i portar-ho a casa és un daltabaix. Poder parlar amb una persona que no et jutjarà, que no et diu què has de fer, sinó que t'escolta, és sanador. És crear un vincle, i el vincle és superpotent. Amb el *peer-to-peer* no hi ha jerarquia... Quan tu vas al metge o al psiquiatre o a la infermera, molt sovint hi ha aquesta jerarquia de "jo en sé i tu no en saps", "jo et dic el que has de fer i tu ho fas". En canvi, amb un igual, aquesta jerarquia es trenca. Som dues persones parlant de tu a tu, i això fa que la persona se senti molt

més còmoda per explicar realment com se sent, sense por de ser jutjada o que li apugin la medicació o a que la ingressin. És una llibertat que en el sistema clínic tradicional és molt difícil de trobar.

En quin moment passes de buscar suport a convertir-te en figura activa del suport de *peer-to-peer*?

Bé, això va ser en el moment que ja em vaig recuperar. Havia passat per la quarta depressió i vaig dir-me: "amb aquest saber, què puc fer jo? Seria tan maco poder acompanyar algú que no sap per on començar, que no se sent escoltat o entès, malgrat que està envoltat de gent que l'estima. Seria tan maco poder ajudar. Jo no soc psicòloga ni infermera, però puc mirar a un igual als ulls i dir-li "jo entenc pel que estàs passant", "he passat per quelcom de semblant", perquè independentment del diagnòstic, el denominador comú de tots nosaltres és el patiment.

Quin seria el missatge?

Doncs que en el moment que estàs envoltat de gent com tu, que pateix —independentment de si un té addiccions, és bipolar o té esquizofrènia—, no importa l'etiqueta, sinó el patiment i com que "tu" ets un igual, crees esperança. Sentir-te escoltat i saber que no ets l'únic és alliberador. Perquè dins del GAM pots veure gent que està molt enfonsada, però d'altres que diuen "jo he fet això", i llavors veus que hi ha llum. Es pot crear un vincle entre la gent i després anar a fer un cafè. Pots parlar amb algú que entén per on estàs transitant, el que estàs sentint i les dificultats que tens en certes coses. I aquesta persona no et dirà "quina ximpleria això!" o "si tu pots!". No? Perquè aquesta persona també té una altra cosa que li costa de fer i l'està compartint.

Xavier Suárez
Josep Vallhonesta

MUSEU
TERRA
Sala Barcelona

EXPOSICIÓ TEMPORAL

Plàstic
Genial o pervers?

03.10.24 — 30.05.26

Carrer Pere IV, 141
Poble Nou (Barcelona)
933 969 318
www.museuterra.cat
info@museuterra.cat

Dimarts a divendres
11—14 h i 16—19 h
Dissabte
10—14 h

FUNDACIÓ
CARULLA

Barcelona, Capital Europea del Comerç de Proximitat 2026

Barcelona ha estat reconeguda com a primera Capital Europea del Comerç

clau per a la cohesió social i per a la seguretat i vitalitat de l'espai públic.

globals, Barcelona esdevé referent perquè ha sabut defensar un model equi-

de Proximitat 2026, un fet inèdit que valora un model de ciutat basat en els barris, la vida quotidiana i el comerç local. Aquesta capitalitat és una iniciativa impulsada per la Unió Europea i el Parlament Europeu, però respon a una proposta treballada i defensada des de la mateixa ciutat, amb el lideratge de la Fundació Barcelona Comerç i la implicació de nombroses entitats comercials i territorials.

No es tracta d'un reconeixement que arribi de fora cap endins, sinó del resultat d'una feina sostinguda durant anys per destacar allò que fa única la nostra ciutat: un teixit comercial divers, arrelat i compromès amb el territori.

El comerç de proximitat és molt més que una activitat econòmica. És el que dona vida als carrers, el que manté els baixos ocupats, el que genera ocupació local i el que afavoreix relacions de confiança entre comerciants i veïnat. És també un element

Quan hi ha comerç, hi ha llum, moviment i comunitat.

Durant el 2026, Barcelona desplegarà activitats, trobades i iniciatives que posaran el focus en la sostenibilitat, la innovació, la digitalització i el futur del sector. Però aquesta capitalitat no tindria sentit sense el seu arrelament real als barris, perquè és als carrers on el comerç pren forma i significat.

EL POBLENOU: IDENTITAT I COMERÇ

Al Poble Nou, el comerç de proximitat forma part de la nostra manera de viure el barri. Les botigues, els tallers, els bars i els serveis del dia a dia no només cobreixen necessitats: **construeixen identitat i creen vincles**. Són espais de trobada, de conversa i de confiança. Són negocis que coneixen els noms, les històries i el ritme del barri.

En un moment en què moltes ciutats europees busquen preservar el seu comerç davant dels grans operadors

librat, on el petit comerç continua sent protagonista. I aquest model no s'entén sense barris com el nostre.

Aquesta capitalitat europea és, per tant, un reconeixement col·lectiu. Un reconeixement a totes les persones que cada dia aixequen la persiana, que aposten pel tracte proper i que contribueixen a fer del Poble Nou un barri viu, actiu i amb ànima.

El 2026 serà un any per celebrar aquesta fita, però sobretot per reafirmar una idea clara: **apostar pel comerç de proximitat és apostar per la vida del barri**. I això, aquí, ho sabem molt bé.

Eix Comercial Poble Nou
www.eixcomercialpoble nou.com

Margarita Añorga Pastorini va néixer a l'Uruguai fa seixanta-sis anys i en fa vint-i-quatre que viu al Poblenou. Té una germana més gran i un germà més petit. És coneguda al barri perquè tant ella com el seu company, en Sergio, que ens va deixar l'any passat, han estat persones molt actives en els moviments veïnals i reivindicatius (15 M, Hort de la Vanguardia, La Flor de Maig, la rua de carnaval — en què en Sergio desplega tot el seu enginy i creativitat).

La Margarita ens parla del seu país. Els xarrues eren la població original de l'Uruguai, però els colonitzadors els van exterminar. La legislació és molt avançada: va ser el primer país sud-americà en què les dones van poder votar; entre el 1934 i el 1938 l'avortament va estar despenalitzat; es va tornar a prohibir i fins al 2002, amb el govern de Múgica, no es va tornar a legalitzar; el 1913 existia el divorci amb la sola voluntat de la dona; l'ensenyament és públic i gratuït des de l'escola bressol fins a la universitat.

les manifestacions repartint roses vermelles».

L'avi matern tenia una establiment (era l'únic que hi havia al poble) on es podia comprar des d'una agulla fins a un tractor. La Margarita hi va treballar, va estudiar magisteri i va ser funcionària de l'escola pública primer amb els fills dels treballadors d'una refinaria i després en una escola d'infants vulnerables.

Es va casar molt jove. Divorciada i mare de dues filles que van néixer durant la dictadura, va començar a implicar-se en moviments clandestins i en les activitats del partit. Va ser fundadora de la Comisión de Mujeres del PIT-CNT, sindicat al qual es va afiliar en veure les discriminacions en els llocs de treball (sous diferents per una mateixa feina). Va començar en una agrupació de treballadors, va passar al partit i més endavant el va deixar.

cidint amb el corralito; l'Uruguai depèn molt de l'economia argentina i el que els passa a ells normalment ens afecta.»

La pascualina uruguaiana de la Margarita

A l'Uruguai hi ha molta immigració interior però també italiana i gallega. Al seu barri hi havia tres o quatre fàbriques de pasta fresca i els diumenges era típic menjar raviolis. D'altra banda, els restaurants, els bars i les cantines eren regentades per gallecs, que també gestionaven una cooperativa de transport.

Van ser els besavis els que van migrar. Els seus avantpassats són de procedència basca per part de pare, amb una àvia de Girona, i italiana per part de mare. Van emigrar primer els grans i el seu avi es va reagrupar quan era un nen, viatjant tot sol durant quinze dies en un vaixell. Vivia a Montevideo en una família benestant. L'avi patern era farmacèutic, l'àvia infermera i de mentalitat oberta. Els besavis ja no es van casar per l'església i una tia àvia era molt lliberal. Va ser professora de filosofia, va estudiar becada a la Sorbona i té una distinció d'aquesta universitat; va ser una de les fundadores del partit socialista de l'Uruguai i la primera secretària de cultura, precursora del vot durant la república. «Per ella vaig conèixer el fe-minisme i, amb la mare, anava a totes

Quan li demano una recepta, em diu que són molt semblants a les d'aquí. El menjar típic és el *asado*, perquè després de la colonització hi havia ramats de vaques i era el que menjaven els seus ancestres. «És tot un ritual, et convido a casa meua, vens i comparteixes vermut, olives, patates, els nens juguen... Estem parlant de família! Un company es compra un terreny i sents "diumenge fa la *planchada*", que és la teulada, i tothom va a col·laborar i es distribueixen els espais en funció del que saben fer; l'altra part important és la cuina. El més imprescindible d'una casa és el pati per fer la *parrilla*. Es fa amb llenya i, quan tenim les brases, s'ha de fer molt a poc a poc i tenir en compte el gust de cadascú. Es tracta de foc i paciència.»

Li pregunto com és que va venir a Barcelona. «En Sergio era ceramista, hi vivia des de feia dotze anys i no volia tornar. Va fer una visita a l'Uruguai i ens vam enamorar. M'agrada dir que vaig venir per amor! Ell també estava divorciat i tenia dos fills (un viu al Poblenou i té dos fills, que són els nets que compartim). M'ho va proposar el 2002 coin-

Va ser difícil? «Deixar tot el que tens i venir és molt dur. Malgrat tot, em considero una immigrant privilegiada perquè vaig venir amb avió, tenia en Sergio que m'esperava i un pis i una família que m'estimava. Podia aconseguir els papers a Itàlia i a Espanya, però els tinc italians perquè m'ho van posar més fàcil. Crec que aquí els uruguaians i els argentins són més apreciats perquè físicament som més semblants als europeus. En època d'Aznar vaig viure una batuda d'estrangers i a mi no em van fer identificar perquè vaig passar desapercebuda. Pel que fa a les relacions, el que realment em va "salvar la vida" va ser el 15 M. Participar en les assemblees i trobar gent del barri amb qui compartir il·lusions i lluita em va eixamplar molt l'espai de convivència. Ara treballo a la Fundació Pere Mitjans, com a educadora amb persones amb capacitats diferents.»

Montse Milà Estrada

Si tens una recepta amb història que us agradaria compartir, envieu-la a elpoblenou@elpoblenou.cat

Pascualina

Ingredientes

Masa

- 2 tazas de harina
- Sal
- 1 cucharada de polvo de hornear
- 2 cucharadas de aceite
- Agua según necesidad

Relleno

- 2 paquetes o atados de espinacas o acelgas
- 1 pimienta roja
- 1 cebolla grande
- 2 cucharadas de aceite
- Ajo, sal, pimienta y condimentos al gusto
- 4 o 5 huevos

Presentación y decoración

Unir los ingredientes de la masa hasta que quede consistente para poderla estirar. Dejar reposar 15 minutos.

En una olla o cazuela poner la verdura lavada a hervir a fuego medio, hasta que se reduce a la mitad y escurrirla bien.

Preparar un sofrito de cebolla, pimiento y el resto de ingredientes del relleno. Una vez cocido, añadir la verdura escurrida.

Poner una parte de la masa en el fondo de un molde para el horno, previamente untado con aceite o mantequilla y encima el relleno. Hacer pequeños agujeros en los que se ponen los huevos crudos.

Cubrir con el resto de la masa, unir las dos masas de modo que todo el contorno quede cerrado y pintar con yema de huevo mezclada con un poco de agua.

Hornear a 200 grados durante media hora, en el horno previamente calentado.

Cydonia celebra 30 anys

Celebrem 30 anys del naixement de Cydonia, la cooperativa de consum ecològic i responsable del Poblenou.

El 1996 un grup de joves somiadors i rebels vam obrir les portes d'una nova cooperativa de consum al barri del Clot. L'aposta va funcionar tan bé que l'any 2000 ens vam traslladar al Poblenou per disposar d'un local més gran que donava cabuda a tots els socis i sòcies que en volien formar part. I, xinoxano..., ja han passat 30 anys!

30 anys oferint aliments i altres productes de producció local per a abastir totes les necessitats dels seus socis i sòcies, tot fent del consum un acte conscient i ètic de conreu i elaboració en sistemes socialment justos i treballant amb finances ètiques. I ho fem des de l'autogestió i participació directa dels socis i sòcies en un entorn de confiança, transparència i ajuda mútua.

Al llarg de tots aquests anys hem estat, a més, un espai de trobada, de creixement individual i col·lectiu amb múltiples activitats obertes al barri, amb treball en xarxa amb altres cooperatives de consum del barri i de la ciutat..., perquè sabem que el consum pot ser una eina de transformació social.

A tots els socis i sòcies que hi han participat al llarg d'aquests anys,

A tots els membres de les cooperatives de consum del Poblenou,

A tot el veïnat del barri...

Us convidem a celebrar-ho amb nosaltres!

Reserva-te'l a l'agenda!

Pre-programa

➤ Ens trobaràs a les **Festes de Maig del Poblenou**. El diumenge 17 de maig muntarem una paradeta i oferirem activitat de "portes obertes" de la cooperativa perquè puguis venir a conèixer de primera mà qui som i què oferim.

➤ **El dissabte 6 de juny**, a partir de les 13'30 h a la futura plaça Manel Andreu (soci de la cooperativa), farem la **fiesta d'aniversari**, amb paella popular, la coral de La Flor de Maig, Maria João i concert a càrrec del grup format per Meritxell Neddermann, Manu Estrach, Isclé Datzira i Magalí Datzira.

Per a més informació:
cydonia@cydoniabcn.org

Comissió 30 aniversari - Cydonia

SABATERS DES DE 1870

Villarroya

Rambla Poblenou, 45
Tel. 93 485 27 90
08005 Barcelona

francesc creixell

PERRUQUERS

C. Ciutat de Granada, 63 baixos tel. 93 309 50 03 08005 BCN

Anuncia't

Amb la teua presència a la revista del barri tothom hi guanya!

628069200

comercialpoblenou@gmail.com

GELATERIA

FABRICACIÓ PRÒPIA & ARTESANA

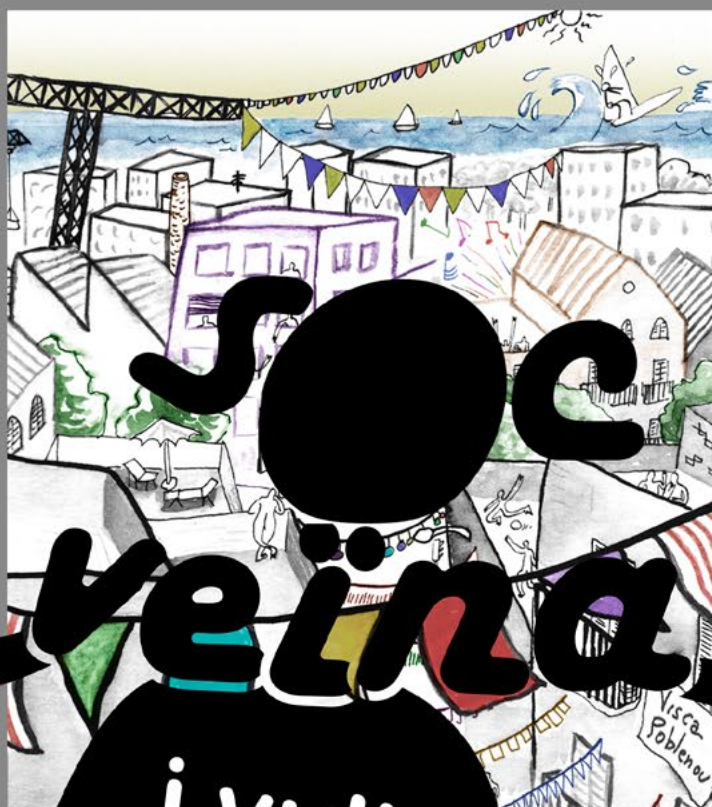
casa fundada l'any 1912

Rbla. del Poblenou, 44-46
08005 BCN
Tel. 93 309 18 72
www.eltioche.com

Setmana 25-31 de maig

Poblenou s'aixeca

pel dret a l'habitatge

Organitzen:
entitats del barri
a través de la
**Plataforma
pel Dret a
l'Habitatge**

**i vull
seguir
vivint al
Poblenou**

Programa en elaboració col·lectiva

Durant la setmana hi haurà activitats de tota mena.
Dissabte 30: actes centrals.

(si vols més informació i tens alguna proposta o vols col·laborar entra en el QR)

